

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-1-4 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 10-13/133-53
Karar Tarihi : 4.2.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Harun ULU, Harun GÜNDÜZ

C. ŞİKAYET EDEN : Çetin Onur Akaryakıt Turizm İnş.Tic.Ltd.Şti.
Temsilcisi: Barış TEKELİ
Ankara Asfaltı 105 Evler Halk Sk. No:56/5
Kozyatağı, Kadıköy/İstanbul

20

D. HAKKINDA İLK İNCELEME
YAPILAN : Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş.
Altınbaş Plaza Mahmutbey Dilmenler Cad.
No:26/1 Bağcılar/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Çetin Onur Akaryakıt Turizm İnş. Tic. Ltd. Şti ile Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş. arasındaki intifa sözleşmesinin 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı olduğu iddiası.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 6.1.2010 tarih ve 86 sayı ile intikal eden şikayet başvurusunda öne sürülen iddiaların 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde incelenmesi sonucu düzenlenen 27.1.2010 tarih ve 2010-1-4/İİ-10-HU sayılı İlk İnceleme Raporu, 28.1.2010 tarih ve REK.0.05.00.00-110/29 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-13 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet başvurusunda özetle;

- 40
- Şikayetçi şirket yetkilisi Mehmet Nuri Onur'un maliki bulunduğu Manisa İli Ahmetli İlçesi'ndeki arazi üzerine Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş. (Altınbaş Petrol) lehine 5.1.2006 tarihinden itibaren 20 yıl süreli intifa hakkı kurulduğu,
 - Daha sonra şikayetçi şirket ile Altınbaş Petrol arasında 14.6.2006 tarihinde 5 yıl süreli bir bayilik anlaşması yapıldığı,

ifade edilerek, geçmiş Rekabet Kurulu Kararları doğrultusunda ilgili intifa ve bayilik sözleşmesinin 18.9.2010 tarihine kadar muafiyetten yararlanabileceğine, bu tarihten sonra sözleşmeye zorlanması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem yapılabileceğine karar verilmesi talep edilmektedir.

50

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- Başvuru konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak yapılan ve esasını Çetin Onur Akaryakıt Turizm İnş. Tic. Ltd. Şti. yetkilisi Mehmet Nuri ONUR ile Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş. arasında yapılan intifa sözleşmesinin oluşturduğu dikey anlaşmanın 5.1.2006 tarihinden itibaren 5 yıl süreyle 2002/2 sayılı Grup Muafiyeti Tebliği'nde tanınan muafiyetten yararlandığı,
- Söz konusu dikey anlaşmanın süresinin her iki tarafın açık iradesi olmaksızın hukuken veya fiilen 5 yılı aşacak şekilde cebren uzatılmaya çalışılması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edilebileceği,

60 görüşü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Rekabet Kurulunun konuyla ilgili olarak daha önce almış olduğu kararlar çerçevesinde, bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğü süresine etki eden intifa sözleşmeleri ve kira sözleşmelerinin tamamı tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmektedir. Bu dikey anlaşmalar ile bayiye 5 yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesi söz konusu dikey ilişkiyi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır.

70 Şikayetçi ile Altınbaş Petrol arasındaki dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen beş yıllık süreyi aşar nitelikte rekabet etmeme yükümlülüğü içerdiği görülmektedir. Şöyle ki; şikayetçi ile Altınbaş Petrol arasındaki dikey ilişki 5.1.2006 tarihinde yapılan 20 yıl süreli intifa sözleşmesi ile başlamıştır. Bayi ile dağıtım şirketi arasındaki bayilik sözleşmesinin süresi 5 yıl olmasına rağmen, anılan intifa hakkı nedeniyle dikey ilişkinin süresi 20 yıl olarak belirlenmiştir. Özetle, şikayete konu dikey ilişki, süresi Tebliğ'de belirlenen limiti aşması nedeniyle rekabet kurallarına aykırıdır. Bununla birlikte, Rekabet Kurulunun akaryakıt sektörüne yönelik olarak daha önce almış olduğu kararlar çerçevesinde, 18.9.2005 tarihinden önce yapılmış olan ve bu tarih itibarıyla kalan süreleri beş yılı aşan anlaşmaların, 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma ve uygulama süresi bulunmaktadır.

80 Şikayet başvurusuna konu olan dikey ilişki ise 18.9.2005 tarihinden sonra başlamıştır. Bu nedenle, şirket müvekkilinin talebi doğrultusunda, ilgili dikey ilişki için azami hadde indirme ilkesini uygulamak ve intifa sözleşmesinin süresini 18.9.2010 tarihiyle sınırlamak olanaklı görünmemektedir. Bunun yerine, ilgili dikey anlaşmanın başladığı tarihten itibaren 5 yıl geçerli olduğunu ve bu süreyi aşan kısmın ilgili Tebliğ hükümlerine aykırı olduğunu kabul etmek yerinde olacaktır.

90 Bu bağlamda, Çetin Onur Akaryakıt Turizm İnş. Tic. Ltd. Şti. ile Altınbaş Petrol arasındaki dikey ilişkiye esas teşkil eden bayilik sözleşmesi ve intifa hakkının, bu dikey ilişkinin başladığı 5.1.2006 tarihinden itibaren 5 yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı anlaşılmaktadır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre,

- 1- Başvuru konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak yapılan ve esasını Çetin Onur Akaryakıt Turizm İnş. Tic. Ltd. Şti. yetkilisi Mehmet Nuri ONUR ile Altınbaş Petrol

10-13/133-53

- 100 ve Ticaret A.Ş. arasında yapılan intifa sözleşmesinin oluşturduğu dikey anlaşmanın 5.1.2006 tarihinden itibaren 5 yıl süreyle 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına,
- 2- Söz konusu dikey anlaşmanın her iki tarafın açık iradesi olmaksızın hukuken veya fiilen 5 yılı aşacak şekilde cebren uzatılmaya çalışılması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edileceği hususunun taraflara bildirilmesine,
- OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.